

[Justitsministeren]

rekte omtalt i de bemærkninger, der ledsagede regeringens lovforslag ved fremsættelsen den 30. januar 1981. Det anføres således, at det er regeringens hensigt at fremlægge lovforslag om en mere tidssvarende beskatning af indkomster ved olie- og gasindvinding. Det anføres endvidere, at en sådan lovgivning vil blive generelt udformet, således at den kommer til at omfatte såvel nuværende som kommende deltagere i olie- og gasproduktion på dansk område, og at formålet med den kommende skattelovgivning på det her omtalte område er at sikre samfundet en betydelig andel af de fortjenester, man i fremtiden må forvente indtjent ved olie- og gasproduktionen på dansk territorium. Justitsministeriet er ikke bekendt med, i hvilket omfang gennemførelsen af lovgivning, der har karakter af erstatningsfri regulering, tillige kan antages at have tilført det offentlige direkte »registrerbare indtægter«.

Spm. nr. 549

Til udenrigsministeren (2/2 81) af:

Preben Lange (Grøn.):

»Vil ministeren indkalde det nordiske, udenrigspolitiske samarbejde med henblik på drøftelse af den norske regerings overgreb på det samiske urfolk i Norge ved igangsættelsen af Alta-Kautokeino-projektet, uden at samernes retsstilling som urfolk er blevet afklaret, således som det er anbefalet af Nordisk Råds juridiske udvalg, og hvad kan ministeren oplyse om arbejdet i dette nordiske, udenrigspolitiske samarbejde, herunder om, hvilke initiativer man fra dansk side har taget i arbejdet, samt vil ministeren sikre folketinget referat af arbejdet i det udenrigspolitiske samarbejde?«

Begrundelse

På FNs verdenskonference for bekæmpelse af racisme og rasediskriminering fremkom daværende statssekretær Torvald Stoltenberg med Norges hovedindlæg ved konferencen den 15. august 1978. Stoltenberg behandlede bl. a. det »triste faktum... at urbefolkningernes eksistens og mulighed for at overleve ofte er alvorligt truet. I Norge har samerne en lang historie bag sig med diskriminering og forsøg på tvungen assimilering. I dag er dette ikke længere tilfældet, men det må ind-

rømmes, at der er langt igen, før der er rådet bod på tidligere tiders overgreb.«

I Grønland har vi med bekymring set, at den norske regering nu har sat anlægsarbejdet i gang på kraftværksudbygningen af Alta-Kautokeino-vandløbet, førend tidligere tiders overgreb er afklaret, og førend det nye sameretsudvalg har bidraget til at afklare samernes retlige stilling som folk og urfolk i Norge.

Som et udtryk for det internationale medansvar for urbefolkningernes skæbne er der mellem de nordiske lande oprettet et samarbejdsudvalg, der skal bidrage til en bedring i situationen for verdens urbefolkninger og en bedring i deres retstilstand. Det forekommer nødvendigt med en drøftelse af den norske regerings holdning til udbygningen, da der kan være en betydelig risiko for, at norske overgreb over for samerne vil kompromittere arbejdet i det nordiske udenrigsministerielle udvalg og dermed begrænse mulighederne for et effektivt og beslutsomt internationalt arbejde for en bedring i urbefolkningernes situation og retsstilling.

Det bemærkes, at den norske regering ikke har noget betryggende retsgrundlag for arbejdets igangsættelse. Afgørelsen fra Alta herredsret den 5. december 1980 var splittet 4-3, og flertallet tilkendegav sin tvivl om beslutningens korrekthed (s. 65). Samtidig tilkendegav domstolen, at der ikke kunne være tvivl om, at dette og tidligere indgreb i området indebærer væsentlige indgreb i naturgrundlaget og samisk næringsudøvelse i den del af Kautokeino rendriftsogn, som kaldes Nour-tabelle.

Det bemærkes endvidere, at dette spørgsmål ikke repræsenterer en indblanding i Norges indre anliggender. Den norske regerings politik blev tilkendegivet i det nævnte hovedindlæg af Stoltenberg på racismekonferencen i 1978: »Internationale tiltag for at eliminere radediskriminering skulle derfor ikke ses som en krænkelse af den berørte statsuverænitet eller som en indblanding i dens indre anliggender, men snarere som et bidrag til at styrke suveræniteten, i og med at det fører til en situation, hvor regeringen repræsenterer hele folket uden hensyn til race, tro eller hudfarve.«

Den norske regering repræsenterer ikke det samiske folk i spørgsmålet om indgreb i samiske rettigheder.